

Beszámoló

Nógrád-Gömöri anziksz- 4 napos Felvidéki kirándulás

Pályázati azonosító: HAT-KP-1-2024/1-001562 2025.06.02-2025.06.05.

Szigetszentmiklósi József Attila Általános Iskola

7.a és 7.b

A pályázat

Iskolánk hagyományához híven idén is megpályáztuk a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.

Tanulmányi kirándulás hetedikeseinek elevezésű pályázatát, melyet sikeresen megnyertünk. Ennek köszönhetően 2025. június 2-től június 5-ig Szlovákiába utaztunk

30 tanulóval a 7.a és 7.b osztályból, illetve 4 pedagógussal. Célunk volt a határon belüli és kívüli magyarság kulturális és természeti kincseinek megismerése, az ottani környezet és szokásrendszer feltérképezése és kapcsolatok kiépítése a nemzeti összetartozás megerősítése céljából.

Előkészületek

Január 15-én ellátogattunk a Magyarság Háza Galériájában rendezett *Szórványmagyarság* című rendhagyó órára, amit vállaltunk. A kiállításnak helyet adó terem figyelemfelkeltően, ötletesen volt berendezve. A falakon a külhoni magyarság életét bemutató fotókiállítást nézhettek meg a tanulók, ezzel is ráhangolódva az előadásra, ami egy interaktív óra keretén belül ismertette a gyerekekkel a szórványmagyarság fogalmát és történelmi helyzetét.

Külföldi magyarság

1. Fehéroroszország	2. Magyarország
3. Ukrajna	4. Horvátország
5. Szerbia	6. Ausztria
7. Románia	8. Szlovákia
9. Bulgária	10. Lengyelország

Előkészítő óra

A gyerekek izgatottan várták az utazást megelőző előkészítő duplaórát, ahol bemutatásra került a részletes program és a tanulmányi kirándulás helyszínei, emellett az

illemtudó viselkedésre és külföldi utazás szabályaira egy diafilm vetítésével hívtuk fel a figyelmüket. Az előkészítő óra második részében közösen megtanultunk egy, az utazáshoz kapcsolódó népdalt, mivel vállalásunk volt a nemzeti összetartozás témájában egy kis műsorral való készülés is. Zárásként a gyerekek a Határtalanul! *Barangoló digitális*

tartalomtár játékos feladataival hangolódhattak még jobban az utazásra, amit nagyon élveztek.

Első nap

Június 2-án reggel 7:30-kor indultunk első állomásunkra a **Salgó várához**, ami a Medves-fennsík vulkáni csúcsán ékeskedik. A várhoz kisebb túrázással és egy izgalmas falépcső megmászásán keresztül jutottunk fel.

Innen egy másik vulkáni kúpon található várromhoz, **Somoskő várához** vitt utunk. A hely érdekessége egy különleges geológiai képződmény, az oszlopos bazaltorgona, ami egy vízesésszerű bazaltomlás.

A szintén vulkáni bazaltcsúcsra épült **Füleki várnál** már várt minket kedves idegenvezetőnk, Erzsike néni, aki sok érdekességet mesélt a vár történelmi szerepéről, miután közösen felsétáltunk a várhoz. Itt a többszintes Bebek-torony maradt fenn a legjobb állapotban.

Várlátogatásainkat erre a napra befejeztük és **Rimaszombaton** folytattuk tovább programunkat, ahonnan több magyar híresség is származik vagy vendégeskedett.

Meglátogattuk a Tompa Mihály Református Gimnáziumot, majd névadójának egész alakos szobrához koszorút vittünk. A városi parkban Petőfi Sándor egész alakos szobra is megtalálható, amit szintén közösen koszorúztunk meg.

Innen a Gömör-Kishonti Múzeumhoz sétáltunk, majd e város szülöttéről, a „nemzet csalogányaként” is ismert Blaha Lujzáról emlékeztünk meg. A nagy melegre való tekintettel beiktattunk egy kis fagyizással egybekötött pihenőt, majd a református templomnál felkerestük Ferenczy István szobrász kriptáját.

Kellemesen elfáradtunk, ezért jólesett a **Rimakokaván** található szállásunkra való megérkezés, ahol már vártak bennünket. A berendezkedés után felfedeztük a szálláshoz tartozó bel- és kültéri szabadidős játéklehetőségeket, majd

vacsoráztunk és a következő nap

tudnivalóit megbeszéltük.

Második nap

Korai kelés és reggelizés után **Késmárkra** utaztunk, ahol az UNESCO Világörökség részeként nyilvántartott különleges evangélikus fatemplomot néztük meg, aminek érdekessége, hogy vasszeg felhasználása nélkül, fából építették meg. Belül a mennyezeten freskó található, az oltára díszes.

Innen átsétáltunk a fatemplom szomszédságában lévő jellegzetes piros színű új evangélikus templomhoz. Itt található az egyik oldalkápolnában a kurucok vezérének, Thököly Imrének a mauzóleuma.

A Szent Kereszt templomot is megtekintettük, ahol a kőfaragó, szobrász Lőcsei Pál mester munkái is találhatóak. A templom átépítését a nép és a Szapolyai urak támogatták. Bent három eltérő boltozatot figyelhettünk meg: csillagos, hálózatos és keresztes.

Rövid sétával elérkeztünk a Thököly várhoz, amit megtekintettünk, majd belső udvarán megebédeltünk. Innen a vár előtt található Thököly Imre lovas szoborhoz mentünk, ahol elhelyeztük koszorúnkat.

A Szepesség legszebb gyöngyszemének nevezett városába, **Lőcsére** utaztunk tovább. A kisváros még Károly Róberttől kapott árumegállító jogot, aminek segítségével fellendülhetett a város kereskedelmi élete. A leghíresebb épületek között tartják számon a Szent Jakab templomot, a Városháza ikonikus épületét és a főteret. A város építészeti stílusára a gótika és a reneszánsz jellemző. A Szent Jakab templom is gótikus stílusban épült és híres a szárnyas oltáiról, melyekről sokat tudhattunk meg idegenvezetőnktől.

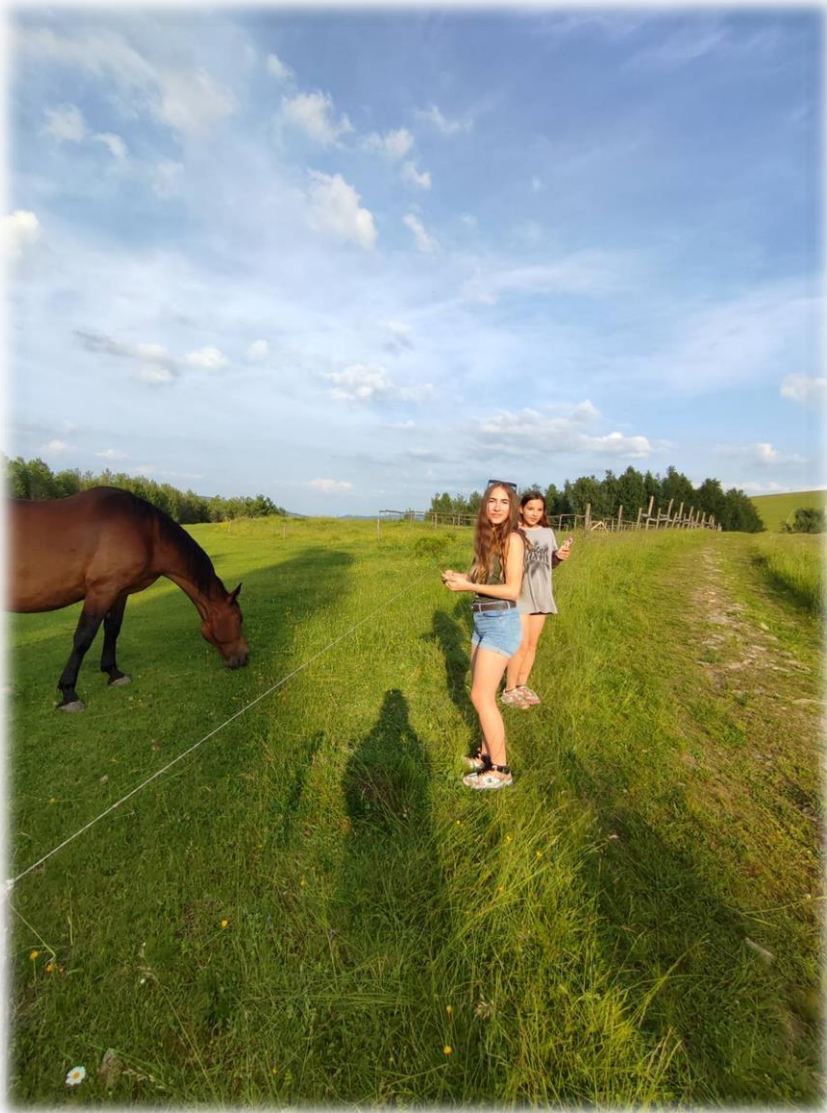
A Városháza külseje árkádos, erkélyes és freskók is díszítik. A gyerekek jól informáltak voltak Mikszáth Kálmán *A fekete város* című regényének megfilmesítésével kapcsolatban, hiszen tudták, hogy a film egyes részleteit itt, Lőcsén vették fel. És bár hűvös, esős időt fogtunk ki, ez sem szegte kedvünket, hogy a főtéren található szégyenketrecet is kipróbáljuk.

Tovább folytattuk utunkat a szepesi vár irányába. A felhők felszálltak közben és kitisztult az ég is, így láthattuk a távolban húzódó Tatra vonulatát és havas csúcsait. A **szepesi várhoz** érkezve Erzsike néni elmondta a legfontosabb információkat a vár történelmi háttéréről. Megtudtuk, hogy már az őskorban is éltek a környéken és hogy a legrégebbi vármaradványok a 12-13.századból származnak, illetve hogy az erőd jó szolgálatot tett a támadások során. A híres magyar király, Szapolyai János itt született a várban. Maga a vár Közép-Európa egyik legnagyobb vára és mint értékes műemlék az UNESCO Világörökség része.

A hosszú és tartalmas nap után éhesen tértünk vissza szállásunkra. Vacsora után átbeszéltük a harmadik napra vonatkozó tudnivalókat, majd levezetésként kimentünk a szálláshoz tartozó füves rétre, hogy meglátogassuk szállásadónk lovait és hogy trambulinozzunk egy jót.

Harmadik nap

A finom reggeli után korán útnak indultunk és egy **helyi termelőhöz** látogattunk el, ahol a friss levegő mellett még aranyos szamarakkal és lámával is találkozhattunk, mindenki nagy örömére.

Következő kirándulási célunk egy várva várt program volt, az UNESCO által a Világörökség részévé nyilvánított **Domica-barlang** megtekintése volt. Itt tehattünk egy rövidebb sétát egy helyi idegenvezető irányításával. Megtudtuk, hogy ez a barlang a magyar Baradla-barlanggal együtt alkot összefüggő barlangrendszert. Bent váltakoztak a szűk járatok a nagyobb terekkel. Érdekes cseppkőképződményekkel és elnevezésekkel találkozhattunk, mint a hagyma alakú

függő cseppkő, álló cseppkő, *Hangverseny terem, Gyémántpalota, Oszlopok csarnoka, Indiai pagodák terme, Misztériumok terme, Angyalszárny, Galambpár.* A barlang repülő lakóival, a denevérekkel is volt szerencsénk találkozni és megtudtuk, hogy több fajtájuk is él itt. Hatalmas élmény volt ez a barlangtúra.

A következő állomásunk **Gombaszög** volt, ahol a nemzeti összetartozás napja alkalmából egy méltó műsorral emlékeztünk meg a trianoni békeszerződés aláírásának évfordulójáról a napján, június 4 -én. Közösén elénekeltük a Himnusz, majd felolvasásra kerültek történelmi háttérrel kapcsolatos felidézések, közösén elénekeltük a Bartók Béla gyűjtéséből való *Elindultam szép hazámból* kezdetű népdalt és három ide illő verset szavaltak el a gyerekek. A műsorunk méltó zárásaként lehetőséget kaptunk a harang megkondítására, melyet két fiú örömmel elvállalt.

A megemlékezés után megtekintettük a pálos kolostor romjait, ahová olyan közel engedtek minket, hogy beleláthattunk az ott dolgozó régészeti feltárást végzők munkájába is. Erzsike néni elmesélte, hogy a pálos rend, ami napjainkban is működik, az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetes rend.

Utunk **Betlérre** vitt minket tovább, ahol a csodálatos Betléri kastély híres angolparkjában először elköltöttük ebédünket, majd felfedeztük magát a kastélyt. Idegenvezetőnk vezetésén keresztül mindent megtudtunk a vadászkastélyról, annak történelmi múltjáról és az itt élő Andrássy-családról. Mivel minden tárgyhoz, berendezett szobához tudott érdekességeket mesélni, így igazán maradandó élményben volt részünk. Egy hihetetlenül gazdag gyűjteményt volt szerencsénk látni, ami mindenkit ámulatba ejtett.

A Betléri vadászkastély eredetileg gótikus építészeti stílusban épült, de átépítették klasszicista stílusban. A 18.században kastélyparkot is alakítottak ki hozzá erdős résszel, vízeséssel, gazdag kerttel. Az Andrássyak éltek itt egészen a világháborúig, amikor is államosították. Mivel a nép szerette a jószívű, adakozó Andrássyakat, megóvták a kincseiket és így maradhatott fenn eredeti állapotában ez az értékes gyűjtemény. Különlegességek: fontos vendégeket fogadó vörös szalon, címeres üvegmozaik ablak, a könyvtárgyűjtemény, porcelánok, étkészletek, ezüstartágyak, festmények, angol WC, kézzel festett fürdőszobacsempe, vadászereklyék, egzotikus gyűjtemény az

alagsorban, mesterségesen kialakított barlangfal.

Ezt követően a szállásunkra utaztunk, ahol vacsoráztunk, majd az utolsó napi eligazítást is megtartottuk. Mivel ez volt az utolsó éjszakánk, pakolás és lefekvés előtt még utoljára kimentünk a szabadba. A legtöbben fociztak és más labdajátékot játszottak, de volt aki legszívesebben trambulinozott vagy kártyázott. Bent is volt lehetőség még egy utolsót csocsózni, ping-pongozni, forgózni,

lufi

-labdázni.

Negyedik nap

A korai reggeli után sportos ruházatban utaztunk a **Szádelői-völgybe**, ahol egy könnyebb túrát terveztünk. A Szádelőivölgy az ország egyik legszebb természeti jelensége. Idegenvezetőnk a túra elején megteremtette a megfelelő hangulatot: egy rövid és csendes relaxálással átadtuk magunkat a természetnek, figyeltük a madarak csicsorgását, miközben belélegeztük a friss levegőt és finom virágillatot. Nagyon szép természeti környezetben kirándultunk és közben sok érdekességet hallottunk Erzsike nénitől. Megismertük Attila hun király fiának, Dengezik hercegnek a legendáját és különleges sziklaképződményeket láttunk, mint a Cukorsüveg.

A melegben való megpróbáltató kiráadásunkról visszaérkezve a parkolónál kialakított pihenőhelyen elfogyasztottuk ebédünket. A kis pihenő után a **Tornai várat** vettük célul. A várrom mellett elhaladva az építmény történelmi háttéréről tanulhattunk Erzsike nénitől. Megtudtuk, hogy a vár elhelyezkedése nagyon jó volt stratégiai szempontból, hogy többször ostromolták törökök, kurucok, husziták és hogy több tulajdonosa is volt. A Tornai várkisasszonyok, Katalin és Krisztina legendáját is megismertük.

Folytattuk utazásunkat a tanulmányi kirándulás utolsó állomására, **Kassára**. A városnak igen régi múltja van, már az 1230-as évekből van róla írásos említés. Ez volt Magyarország második legnagyobb városa. Idegenvezetőnk elmondta, hogy Kassa volt az első Európai város, amely királyi aláírással ellátott címer okmányt kapott. Később, 1502-ben kapott egy újabb címeres iratot. A címer emlékművét megnéztük, majd macskaköves úton sétáltunk tovább a Szent Erzsébet székesegyházhoz.

Európa egyik legszebb székesegyházaként tartják számon, mely az óváros központi részén helyezkedik el. A gótikus stílusban épült dómot Árpádházi Szent Erzsébetnek szentelték. Idegenvezetőnk felhívta a figyelmünket az épület hatalmas méreteire és a kincsként számontartott Szent Erzsébet főoltára, illetve az azon álló gótikus szobrokra.

Itt a székesegyházban található II.Rákóczi Ferenc kriptája. Egy szűk csigalépcsőn jutottunk le szarkofágjához, amit megkoszorúztunk. II.Rákóczi Ferenc fejedelem sírja mellett található még édesanyja, Zrínyi Ilona és egyik fia, Rákóczi József szarkofágja is.

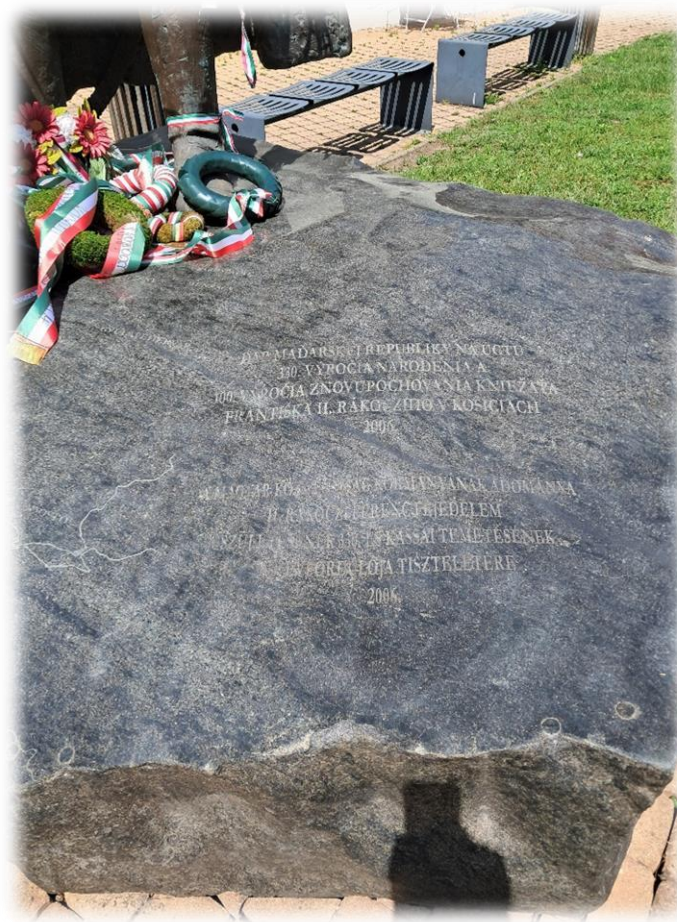

A Rákóczi- házhoz vezető sétánk során a gyönyörű Kassai Nemzeti Színház épülete mellett haladtunk el, ami egy szökőkutas, lombos, fás parkban található a dóm szomszédságában. Miközben kellemes utcazene szólt, idegenvezetőnk elmondott néhány érdekességet az intézményről. A színház építészeti stílusa eklektikus-neobarokk. Megtudtuk, hogy ebben az épületben opera, színház és balett is működik egyszerre.

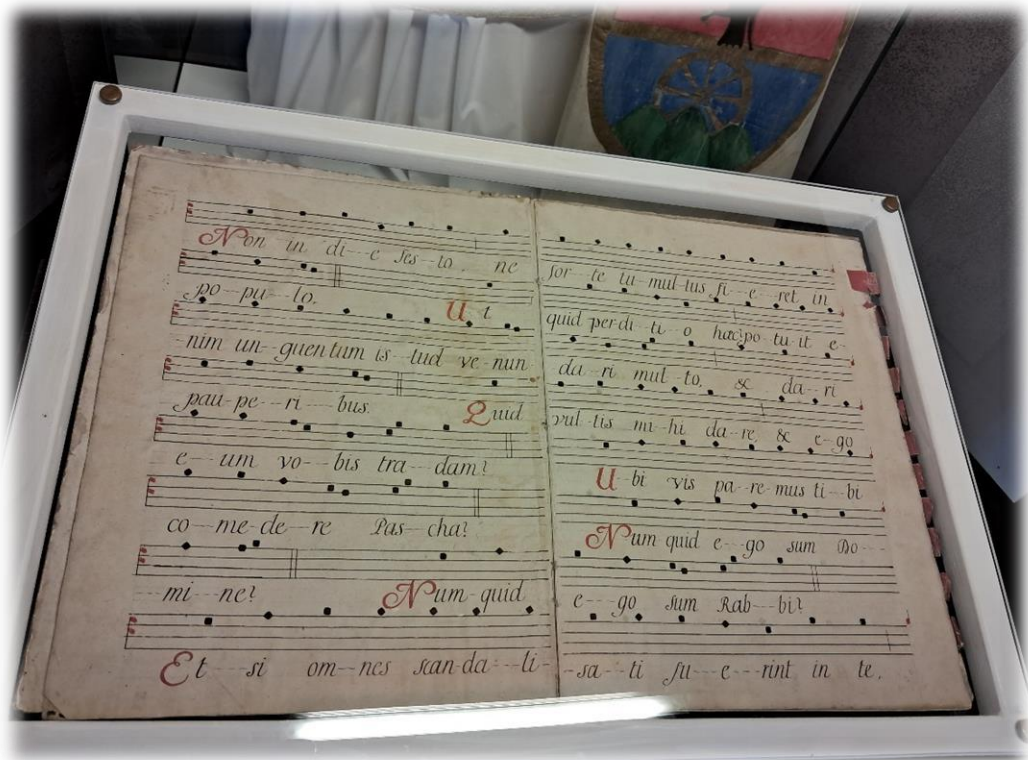
A Rákóczi háznál a belső udvaron először megkoszorúztuk a fejedelem egész alakos szobrát, majd megnéztük belülről a Rodostói ház mintájára felépített emléképületet. Idegenvezetőnk elmesélte a szomorú történelmi vonatkozást, hogy megértsük a hely szerepének jelentőségét.

Az épületben megnézhattuk II.Rákóczi Ferenc személyes tárgyait, énekeskönyvét, korabeli fegyvereket és pénzerméket, festményeket, keleti stílusú rácsos ablakokat, festett falakat és egyéb érdekes berendezési tárgyakat. Bár nagyon melegünk volt, kellő figyelmet szenteltünk a gyűjteményre. Különleges érzés volt a tárgyakon keresztül belelátni a nagy fejedelem életébe.

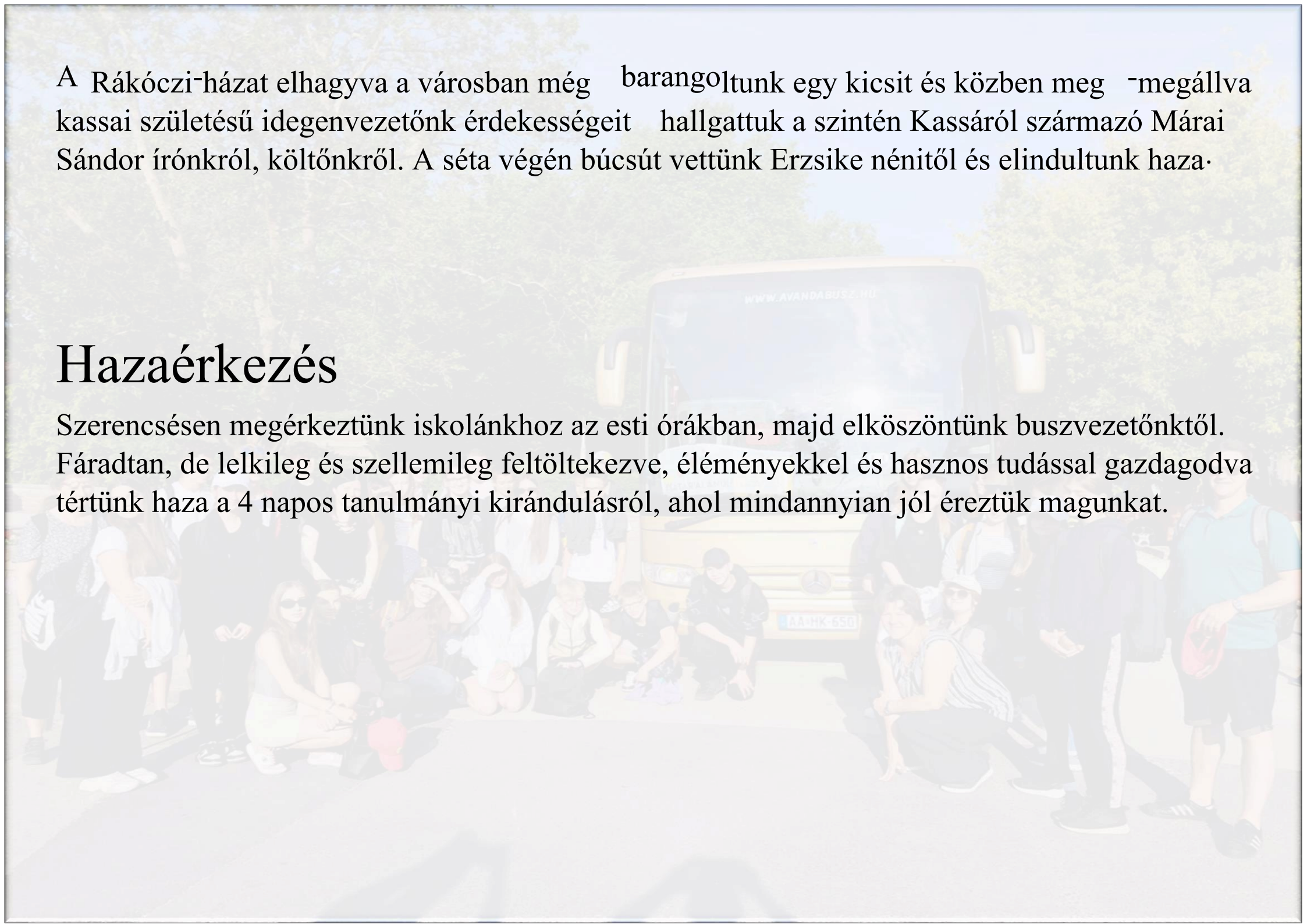

A Rákóczi-házat elhagyva a városban még barangoztunk egy kicsit és közben meg-megállva kassai születésű idegenvezetőnk érdekességeit hallgattuk a szintén Kassáról származó Márai Sándor írónkról, költőnkről. A séta végén búcsút vettünk Erzsike nénitől és elindultunk haza.

Hazaérkezés

Szerencsésen megérkeztünk iskolánkhoz az esti órákban, majd elköszöntünk buszvezetőnkől. Fáradtan, de lelkileg és szellemileg feltöltekezve, élményekkel és hasznos tudással gazdagodva tértünk haza a 4 napos tanulmányi kirándulásról, ahol mindannyian jól éreztük magunkat.

Értékelő óra

Június 10-én tartottuk meg az utazást lezáró értékelő órát. Először egy ppt-vel egybekötött élménybeszámolót néztünk végig, ami felidézte az utazás történéseit, a helyeket, ahol jártunk, a szálláson lévő jó hangulatot és a közös emlékeket. Ezzel az élményutazással kellő képpen ráhangolódott a csapat a következő feladatra. Rövid fogalmazást írtak, amiben kifejtették, hogy mi tetszett nekik a legjobban az egész utazást illetően, mind kulturális, mind közösségi értelemben. Akik szerették volna felolvasni az írásukat, azokat szívesen meghallgattuk. A záró óra legvégén pedig egy kvízt töltöttek ki a tanulók, amit közösen megbeszéltünk, miután elkészültek. Végezetül néhány mondatban összefoglaltuk a tanulmányi kirándulás lényegét, a határon túli magyarsággal való kapcsolattartás fontosságát és a külhoni magyarsággal való összetartozás jelentőségét. Az értékelő óra dinamikusan és jó hangulatban telt, ezzel méltó képpen zártuk le a Határtalanul! programot.

Két tanuló vállalta, hogy kedvcsináló élménybeszámolót tartanak hasznos tippekkel gazdagítva leendő 7.osztályos iskolatársaiknak.

Köszönjük a lehetőséget!

HATARTALANULT Értékelő óra 2025. június 10.

Név: _____

Válaszd ki a megfelelő választ!

- Melyik várat nem látogattuk meg a következők közül?
 - ☐ Somoskői vár
 - ☐ Füleki vár
 - ☐ Zólyomi vár
 - ☐ Szepesi vár
 - ☐ Sárospatai vár
- Mi a Magyarországól elcsatolt szlovák terület másik elnevezése?
 - ☐ Mura-vidék
 - ☐ Felvidék
 - ☐ Örsvidék
 - ☐ Erdély
 - ☐ Kárpátalja
- Kiket köszöntünk meg a felsorolt személyek közül?
 - ☐ II. Rákóczi Ferenc sírhelye a kriptájában
 - ☐ Petőfi Sándor egész alakos szobra
 - ☐ Kosztuth Lajos egész alakos szobra
 - ☐ Tóth Miklós egész alakos szobra
 - ☐ Thököly Imre lovas szobra
 - ☐ II. Rákóczi Ferenc egész alakos szobra
- Melyik városban nem jártunk?
 - ☐ Lőcse
 - ☐ Kassá
 - ☐ Kézsmárk
 - ☐ Pozsony
 - ☐ Rimaszombat
- Hol található az adakozó, gazdag Andrassy család vadászkastélya?
 - ☐ Füleki
 - ☐ Betléri
 - ☐ Rimaszombat
- Melyik cseppkőbarlangot látogattuk meg?
 - ☐ Gombaszög
 - ☐ Aggtelek
 - ☐ Dömös
 - ☐ Dobos
- Hogy hívták Andrassy Dénes és felesége, Franciska szeretett kiskutyáját?
 - ☐ Pöttyi
 - ☐ Tasi
 - ☐ Bogács
 - ☐ Frakk

Gyerekek fogalmazásaiból részlet:

„A kedvenc programom a helyi termelőnél volt, amikor megsimogattam egy szamarat. Tetszett, hogy ilyen sok mindent megnéztünk. Kedvenc váram a Salgó vára, mert a neve is szép volt és a kilátás is fentről.”

„A hegyek között nagyon szép volt a táj ,kár, hogy nálunk nincs ilyen táj. A kedvenc programom a Domicabarlang volt, gyönyörű cseppkövek voltak és a körbevezetés is érdekes volt. Az egész utazás nagyon tetszett és jó volt eljutni ide ezzel a társasággal.”

„Ami a legjobban tetszett, az a cseppkőbarlang és a díszes templomok voltak. Egy kicsit fárasztó volt, de megérte, mert a táj csodálatos volt és gyönyörű hegyeket láttunk. Biztosan örökre megmarad egy szép emlékként.”

„Az Andrássy kastély nagyon tetszett Betlénen. A várak közül nagyon jó volt Fülek vára. Tetszett a Rákóczi-ház is. A buszút hosszú és fárasztó volt, de megérte eljutni a célhoz. Köszönöm az idegenvezetőnek a sok információt.”

„Az első nap nagyon mozgalmas volt. Tetszettek a várak, de főleg a kilátás. A második napon nagyon tetszett a Domicabarlang, szépek voltak a cseppkövek és jó volt látni denevéreket.”

„Tetszett a: -Domicabarlang, mivel friss levegő volt, gyönyörűek voltak a cseppkövek és itt láttunk denevéreket is.

-az Andrássy vadászkastély, mivel egy kicsit úgy érezhetted magad, mint a régi időkben a királyok/királynék.”

„Ez a kirándulás mozgalmas volt, de nagyon tetszettek a programok. Az Andrássy kastély volt a kedvencem. Tetszett a berendezés, a stílus, a festmények és a bútorok. A Szádelői-völgyben nagyon jók voltak a fák, a növények és a friss levegő. A környezet nagyszerű volt, láttam mókusokat is.”

„Az egész nagyon jó volt. A kedvencem a vadászkastély volt, amiben sok látnivaló volt. A buszutak és az esték a szálláson jó hangulatban teltek. Nekem nagyon tetszett Kassa. Az egészre megérte elmenni és pár napot az osztállyal tölteni.”

„Különösen tetszett a cseppkőbarlang. Jó volt látni a sok különböző cseppkövet, hogy milyen szépek. A templomok is szépek voltak, de azon belül is a legszebb a sok oltár volt. A kassai Szent Erzsébet dóm is szép volt. A várak is tetszettek, minden nagyon jó volt.”